

KURJER WARSZAWSKI

D. 2. Października. — Rok 1839.

Środa.

№ 261.

Jutro, ŚŚ. Kandyt i Ludomir.

Zamkowe pokoje wczoraj od godziny 10tej przed południem były napełnione znakomitemi osobami wojskowemi i cywilnemi, witającemi JO. Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego i jego Namiestnika Króla; po jego powrocie. — Rada Admini: zapis przez niegdy X. Wojc: *Samina*, nawieczny fundusz dla kościoła paraf: w Nieborowie zł. 3000 uczyniony, zatwierdziła. — *Dalszy ciąg pensji emerytalnych*. Otrzyma: li: PP. Józ: z Drużbackich *Deboli* Wdowa po p. o. Gubernatora c. g. *Sando*; zł. 3000. *Alexy Bołgowski* Dyrektor wydz: przemysłu i handlu w K. R. S. W. D. i O. P.; zł. 25,000. *Anna Sakiewiczowa* Wdowa po Droźniku zł. 75, a córka jej *Marjanna* zł. 25. *Joanna z Redychow Sowińska* Wdowa po Rachmistrzu, i 3 jej Syntora c. g. *Podlas*; prócz pensji zł. 4000, dodatek zł. 11,000. *Leon Kowalewski* b. Archiwista, zł. 3000. *Adam Kuczborski* b. Rachmistrz, zł. 2250. *Jan Myszkowski* Sekretarz Jlny Dyrekcyj kom: ląd: i wod: zł. 4500. *Wal: Sold. i O. P.*; zł. 4950. *Tekla z Kurowskich Sołowska* Wdowa po Nadzorcy więzienia, i jej 2 dzieci, prócz pensji zł. 416 gr. 20, dodatek zł. 333 gr. 10. — Ponieważ już wszystkie Łoże na widowisko przez Amatorów w wielkim Teatrze rozprzedane zostały, a bardzo wiele osób pragnie tę niezwyčajną przyjemność połączyć z dobroczynnym celem; dla powiększenia przeto funduszu, na tak chwalebny cel, pewne Osoby złożyły swe Łoże, iedną lgo, a drugą 2go piątra, z warunkiem, iż kto do Soboty godziny 4ej z południa, ofiaruje najwyższą cenę, stanie się właścicielem Biletów do wspomnionych Łoż, które są złożone w kassie Komitetu przy ulicy Miodowej Nr 48I, a przewyżka należec będzie do ogólnych wpływów; wiadomość ta zapewne

nie iednej osobie stanie się nader przyjemną i niespodziwaną. — Wczoraj w Red: Kurjera dla Instytutu m. z. dzieci złożono od Franciszki służącej zł. 2, za częste wychodzenie z domu bez pozwolenia; a zł. 6 od Kucharki *Eleonory* za częste opuszczanie kuchni bez pozwolenia. — Wczoraj odbył się obchód żałobny przeprowadzenia zwłok ś. p. *Alex: Engelke*, do wiecznego spoczynku. W mieszkaniu nieboszczyka, obok zgromadzonych uczniów, przyjaciół składu Konsystorza Ewangelic; Rady Wychowania, wielu Jenerałów i JW. Jen: *Adjutanta Szypow* Dyr: Gł. Prez: w K. R. S. W. D. i O. P., za odmówieniem modlitwy przez *X. Katlein*, wyprowadzone zostały zwłoki do Kościoła Ewangelicko-Augsburgskiego, gdzie przy bramie kościelnej spotkane zostały przez Szkołę elementar: ewangel: stosownym śpiewem i tutejszemi Kollegjami kościelnemi obojga wyznań Ewangel:, które poprzedzając ciało, wprowadziły go do Świątyni Pańskiej. Nabożeństwo pogrzebowe, rozpoczęte śpiewem kościelnym ehoratem, uskutecznione zostało odśpiewaniem liturgji przez *X. Juljusza Ludwiga*, Superintendenta i Radcy Konsystorskiego, po czem *X. Tetzner* miał mowę w ięzyku niemiec; a zakończenie nastąpiło modlitwą i właściwemi śpiewami; odprowadzono zwłoki na smętarz Ewangel:, gdzie na wejściu skreślił bieg życia nieboszczyka *W. K. Hoffmann*, Radea Proku: Jlnej i Konsystorza Jlnego wyznań Ewan:, obznajmując zebranie, że *Alex: Engelke* urodzony został w Prusach wschodnich r. 1778, 20 Września; w r. 14 swojego życia, już słuował nauk wyższych prawnych i filozoficznych w Uniwersytecie, gdzie niemało przyczynił się sławny *Kant* do rozwinięcia jego ienjalnego umysłu. W r. 18 życia został *Engelke* Justickommissarjuszem w Poznaniu; w r. 1803 został Notarjuszem w Warszawie. Za utworzeniem Szkoły Prawa, został w niej Nauczycielem i z wymową i

talentem młodzieńczę chętną nauczał i prowadził aż do utworzenia Uniwersytetu *Alexandrowskiego*, w którym będąc Profesorem, wykładał nauki prawne. Zdolność jego i znajomość nauk, wyniosła go na Reienta Gub., Pisarza Aktów: Król., Radcę konsystor., a następnie na Przewodniczącego Konsystorza wyznań Ewangel. Zasługi jego i wypełnianie obowiązków zjednały mu łaskę najwyższą i ozdobiony został gwiazdą orderu *S^c Stanisława* 2ej klasy. Zakończył Mówca wyzwiązując obecnych aby poddali się bez szemrania woli Najwyższej. Następnie *X. Helbing*, Pastor z Nowodworu, w Kaplicy miał mowę duchowną niemiecką, poprzedzoną śpiewem; po czem przy odgłosie żałobnych instrumentów dętych i śpiewu szkolnej młodzieży, przeprowadzono ciało do grobu, gdzie na zakończenie smutnego obrzędu, wymownie w polskim języku przemówił *X. Julju: Ludwigo* Radca konsystorski; a życie, energja, moc wyrażen, płynność stylu i serdeczne wyrzeczenie, w którym zwrócił uwagę Chrześcijan na ich byt i przeznaczenie, sprawiły głębokie wrażenie na umysłach zgromadzonych, którym po modlitwie udzielił błogosławieństwo. — Ciągnięcie publiczne Loterji fantowej na korzyść *Instytutów Głuchoniemych i Ociemniałych*, odbyło się w dniach 27, 28 i 30 z. m. w Sali domu tegoż Instytutu, pod kierunkiem *J.W. Referendarza* Stanu de *Werner* Dyrektora *J. Lot.* Po ukończeniu ciągnięcia, jeden z wychowawców głuchoniemych w te słowa do Publiczności przemówił: „Składamy najczulsze podziękowanie dobroczynnej Publiczności, za obecny dowód Jej nad niedołączym naszym Opieki w rozebraniu biletów na loterję fantową z wyrobów rąk naszych i z przedmiotów do składu Instytutu przez Osoby dobroczynne ofiarowanych, złożoną. Przedmioty te wyższej nad stawkę wartości niech dla wygrywających ie będą oznaką naszej wdzięczności za ich łaskawe dla nas chęci. Komu zaś los zbyt drobiazgową wygramę przynaczył, temu iako właściciemu w tym razie dwóch Instytutów Dobroczyncy, za dar powiększający szczupłe nasze fun-

dasze, wypłacić się jedynie możemy zanoszeniem modłów do BOGA za ich pomyślność.

— Lekarz Miasta, *Ejsymont*, przeniósł swoje mieszkanie z pod Nr 572, pod Nr 1778 przy ulicy Św. Jerskiej do domu *W. Epstejna*; gdzie udziela pomocy lekarskiej w godzinach rannych od 7 do 9 i po południowych od 2 do 5tej. — W skutku złożonego całokursowego egzaminu przed Radą Lekarz Król. Pol., przyznany został d. 21 Lutego (5 Marca) 1839 r. *Panu B. Rozenblum*, stopień Lekarza klasy 2giej.

— Wczoraj odebrałem z tutejszej Komory Celnej ostatni transport Wody mineralnej *Marjensbadzkiej*, iako też *Pilmauer*, *Pyrmontskiej*, *Egerskiej*, *Ėmskiej*, *Obersaltzbrun*, *Wildunger* i innych, o czem mam honor zawiadomić interesowaną Publiczność. *D. T. Heinrich*, w domu *Petyskusa* Nr 473, obok *XX. Reformatorów*.

— Pani *Verdoix* (*Werdon*) dziś wyjeżdżając do Paryża, składa najczulsze podziękowanie tak skawym osobom które ją obdarzyły wsparciem na tę podróż. — Według Taxy na b. miesiąc Październik, ma płacić się w Warszawie funt mięsa wołowego gr. 12, krowiego lub z bukatów gr. 11, pieczeń połędwicy zł. 4, wieprzowiny ze skórą funt gr. 11, schabu gr. 9, sadła świeżego funt gr. 22, baraniny funt gr. 8. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po *Oblubienicy z Lamermoru* przywołani, *J.Pani Halpert* i *J.P. Komorowski* po 2-kroć. — Kurs wczorajszy: Dukaty h: zł. od 19 gr. 16 do 19 gr. 18. Listy zast: zł. od 94 gr. 15 do 94 gr. 28; kupon zł. 1 gr. 3. Listy zast: not we zł. od 93 gr. 20 do 93 gr. 27.

Anglja. — O żniwie dochodzą niepomyślne wiadomości. — *Hrabia Harowby* i *Wice-Hrabia Sandon*, wyiechali z swoimi Małżonkami przez *Marsylję* do *Neapolu*.

Francja. — 20 z. m. wybuchły zamieszki w *Lil*; przedziarze tłumami lecz bez okrzyków przebiegali miasto i powybiiali szyby w fabrykach, których robotnicy nie chcieli przyłączyć się do nich; 21 z. m. zamieszki te zostały wnowione, lecz nie popełniano żadnych gwałtów, wieczorem spokojność miała być przywróconą.

— 22 z. m. rano, Policja przedsięwzięła nadzwyczajne środki ostrożności w stolicy. — Xłę Achilles *Murat* bawiący obecnie w Anglii, otrzymał pozwolenie na kilkodniowy pobyt we Francji. — Rząd Francuzki uławił związek z Hiszpanją, z przyczyny iż granica teraz jest obsadzona przez Izabellistów. — Xiążę *Dekaz* miał otrzymać ważne zlecenie od Króla, poprzednio udać się do głównej kwatery Xcia *Wiktorki* (*Espartera*), a potem do *Madrytu*, celem ułożenia małżeństwa zaprojektowanego ieszczé za ministerstwa Hrabiego *Mole*. — Liczba *Karlistów* zbiegłych do Francji, wynosi do 10,000. — Redaktor dziennika *Moáy*, udał się do *Burges* dla przywitania *Don Karola*, w redakcji tegoż dziennika utworzono subskrypcję dla nieśczęśliwych ofiar zdrady *Marota*. — *Don Karol* 20 z. m. przybył do *Burges*, dokąd mu towarzyszył Oficer ordynansowy Marszałka *Sulta*.

Hiszpanja. — Depesza telegraficzna donosi: *Estella* poddała się Izabellistom, szwadron narywarski przeszedł na ziemię francuzką, 3 bataliony *karlistowskie* schroniły się w lasy *Irati*. *Espartero* udał się do *Pampeluny*, gdzie dla niego przygotowano nader świetne przyjęcie; iedną brygadę zostawił w dolinie *Bastan*. *Urdaix* i *Wera* są obsadzone; wielu żołnierzy *karlistowskich* wróciło do swoich dawnych zatrudnień. — W *Madrycie* głoszą, że Dowódzca *karlistowski Forkadel* chce kapitulować. — Z promiencji *Gwadalaxarry* dochodzą smutne wiadomości o strasznych spustoszeniach zrzządzanych przez *Kabręgę*, dowódzca ten zdaie się szuka pomsty za korzyści odniesione przez *Izabellistów* w *Biskai*.

Niemcy. — Król *Bawarski*, iakoteż wiele osób z jego orszaku, zachorowali na gryppę, grawsuiącą teraz w *Mnichowie*. — Baron *Deffaudis* (*Defodi*) Poseł francuzki przy *Rzeszy* niemieckiej, przybył do *Frankfortu n. M.*

Turcja. — Konsul angielski w *Alexandrji*, złożył Wice-Królowi list od sławnego *Astronoma Herszela*, w którym angielskie towarzystwo uczonych uprasza, aby w *Egipcie* urządzono ob-

serwatorjum i umieszczono przy niem europejskiego *Astronoma*. Wice-Król przyjął z zadowolaniem pochlebne grzeczności *Anglików*, nazwywających go *Faraonem* *Egiptu*, i kazał wypracować tureckie tłumaczenie listu. *Wielka piramida* przyda się doskonale na obserwatorjum pod tamedcznem wiecześnie czystem niebem. — *Reszyd Basza* 4 z. m. wrócił do *Stambułu*, nazaiutrz miał posłuchanie u *Sultana*, a 7 z. m. objął Ministerstwo spraw zagranic. — Oficerowie *Pruscy Moltke* i *Mühlbach*, którzy znajdowali się w bitwie pod *Nisibem*, 6go z. m. mieli posłuchanie u *Sultana*, który ich obdarzył tabakierami wysadzanemi brylantami; 9go Oficerowie ci wyiechali z powrotem do *Berlina*. — Na przedmieściu *Stambułu*, 7 z. m. znowu spłonęło 30 domów. — Samozwaniec i pretendent do tureckiego tronu *Achmet Nadir* *Bej*, bawiący obecnie na wyspie *Malcie*, ogłosił: iż wprawdzie nie żądał pomocy od Państw europejskich, ale spodziewa się, że *BÓG* i naród turecki, przywrócą go do tronu. Pułkownik turecki *Eiub* *Bej* pisze o nim, że jest synem Pułkownika z kraju *Chrześcijańskiego*, później przyjętego do służby tureckiej, po jego przejściu na wiarę *mahometańską*. *Nadir* *Bej* służył nieiaki czas u *Chosrewa* *Baszy*, lecz za złe sprawy został oddalony; podobnież poszło mu u *Ibrahima* *Baszy*, który chciał go stracić. Po rozmaitych awanturach, zwiedził *Paryż* i *Londyn*, gdzie dla braku zasobów, wyżebrał miejsce na Sekretarza przy Poselstwie turekiem. *Nadir* *Bej* ośmielił się nawet odwiedzić *Lorda Palmerstona* i przedstawić mu swoje pretensje. *Reszyd* *Basza* zawiadomiony o tem przez *Lorda Palmerstona*, kazał *Nadira* uważać za warjata. — *Ibrahim* *Basza* zajmnie ieszczé dawne stanowisko, lecz gotów jest na pierwsze skinienie ojca, posunąć się na *Koniah*. *Syrja* jest tylko powierzchownie spokojną; wzburzenie umysłów trwa ciągle, z przyczyny okrucieństw popełnianych przez *Ibrahima*. — Zaraza porywa mnóstwo ofiar w *Jerozolimie*.

Rozmaitości. — W *Paryżu* wyszło nowe wydanie romansów *Waltera Skolta* z drzeworyta-

mi, na które znalazło się tyle amatorów, iż całe to wydanie składające się z 3000 exemplarzy, w przeciągu 8 dni zostało rozsprzedane. — Jegomość lubiący przepolszczać wszystkie wyrazy cudzoziemskie, przetłumaczył wyraz *uniform* na *mundur*. — „Jaka jest różnica między słowami *nieregularnemi* a *regularnemi*?” zapytał Guwerner na egzaminie swojego ucznia. „Różnica między słowami nieregularnemi a regularnemi jest ta, odpowiedział chłopczyzna, iż przy pierwszych otrzymacie się więcej plag niż przy drugich.

S Z A R A D A.

Pierwsze z trzeciami badań są ciągłych przedmiotem, Przewartowane z wielkim uczonym kłopotem,
Drugie litera, i część mowy razem,
 A u niektórych ludów jest liczby obrazem,
Wszystkie są przyczyną bardzo rozmaitych skutkiem,
 A zawsze myśl zajmują obawą, luh smutkiem.
 (Zeszła Szarada Magazynierka.)

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Wolicki Jan Prezes z Bogusławie; Mokroski Jan Dz: z Korytkowa; Lebelt Jan Dzie: z Błota; Bauer Jan Dzie: z Sadowa; Wolski Jacek Dzie: z Belna; Dorand Ign: Dzie: z Jasięca; Sokolnicki Jan Dz: z Rylska.

DONIESIENIA.

TABELLI do wpisywania Numerów w czasie ciągnięcia Loterii Klasyycznej, oraz wyrachowania wygranych kwot w tej Loterii, nabyć można w Drukarniobok Towarzystwa Dobroczynności.

✠ W dniu 30 Września zgubiono przed Koszarzami Mirowskimi przez oderwanie uszka, KRZYŻ srebrny Orła czerwonego klasy IV. Łaskawy znalazca raczy go odesłać Nadleśnemu Leśnictwa Ostrołęckiego, a w nagrodę otrzyma Rubli srebrem 3.

Nr 25,598 LOS całkowiły wzięty w Kantorze Deplera, zginął; wygrana iaka na ten numer przypadnie w ciągnięciu 3 klasy 54 Loterii, nikomu innemu iak tylko właścicielowi graczowi w Kontrolli zapisanemu wypłaconą będzie.

W dniu 30 z. m., wieczorem, idąc z ulicy Długiej przez Bielańską i Wierzbowa, aż do rogu ulicy Trębackiej, zgubionym został ZEGAREK złoty, cylindrowy, wraz z kluczykiem złotym, na którym były cyfry A. H. Ktoby takowy znalazł, zechce odnieść do Właściciela domu Nr 2647 lit: A., a odbierze przyzwoitą nagrodę.

Na żądanie Pełnomocnika Sądowego nieobecnych sukcesorów Anny Zurawskiej, oraz w skutek upoważnienia JW. Prezesa Tryb. Cyw. I. Instancji Gub. Maz:

z dnia 18/30 Września 1839 r. do Nr 5,800, w dniu 25 Września (7 Paździ.) r. b. i dni następnych, zawsze od godz: 4tej z połud.; w domu pod Nr 1055 lit: D, w Warszawie położonym, przed podpisanym Reientem sprzedawane będą przez publiczną Licytacją ruchomości do pozostałości niegdy Anny Zurawskiej należące, iako to: Garderoba, Bielizna, Pościel i rozmaite inne Sprzęty.

Xawery Józefowicz Reient.
 Para KONI Anglezowanych, gniadych, do pojazdu, KOCZ używany ze wszystkimi Rekwizytami i SANIE rosyjskie w ładnym guście, są do sprzedania za mierałą cenę; wiadomość przy ulicy Miodowej w pałacu Grabowskiego Nr 495, u Rządcy pałacu Maiewskiego.

8 POKOI na dole, z Kuchnią Angielską, Spiżarnią, Piwnicą, Górą, Stajnią na 10 Koni, Wozownią i Drwalnią, są do wynajęcia przy ulicy Długiej pod Nr 556, każdego czasu; wiadomość na miejscu.

Jest nowy transport najlepszego gatunku KRÓW Zuławskich w Opaczwowie u Dziedzića Bóbr P. Brzozowskię; Ktobyby sobie życzył nabyć tychże, raczy najłaskawiej udać się na wyż wspomniane miejsce, nie daleko Wsi Czyste leżące.

Dwa MAGLE kręcone w dobrym stanie, z blatami grabowymi, z wolnej ręki do sprzedania, pod Nr 307/S na Nowem Mieście, u Właściciela domu.

30 z. m. przy ulicy Senatorskiej, z Mokosiewicza domu, zginęła SU CZKA mała, z gatunku Chartów angielskich, mareski gładkiej popielatej, oznaczona na łebku kryską białą i piersi białe, jedną nóżkę na przedzie ma krzywą. Uprasza się łaskawego znalazcę, aby ją chciał najprędzej zwrócić właścicielowi, gdyż ta Suczyna cierpi konwulsje i jest w kuracji, a prócz tego przywiązuje się do niej droga pamiątka, a prócz wdzięczności odbierze nagrodę; ma się zainformować u Rządcy tegoż domu.

Dnia 29 z. m. zginął SZPIC biały, uszy żółte, włos długi. Kto o nim ma wiadomość lub odprowadzi pod Nr 332, ulica Nowe-Miasto, do Rekwizycznika na dole w sklepie, otrzyma nagrody dwa Ruble.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 18. TEATR WIELKI. Jutro 12 raz *Ralszowy wielki ton. Flotowers zaczarowany.*

Dziś, w nowo wyrestaurowanym Lokalu przy ulicy Bielańskiej w domu Lilpopa Nr 600, Kwintet *Kubetki* uprzyjemni wieczór, wykonywając najnowsze dzieła różnych Autorów; oraz Walce Sztrausa etc.

Dziś w Kawiarni w domu dawniej Ossolińskich Nr 739, przy rogu ulicy Tomackiej i Rymarskiej, Fa milja *Rezler* grać i śpiewać będzie wieczorem.